

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Fasciculus temporum

Rolevinck, Werner

[Köln], 1480

[804-904]

[urn:nbn:de:bsz:31-333157](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-333157)

Ihrlm circa hęc tpa recipat p karolū cū totā tēria scā Et saracēnoz. **I**ste karolus dñs magnus cū iā regnasset in
secta vbiqz vastat frātia. 3. āms assūpt. ē in ipatorē rōnoz et ipavit āms. 12. Qñte p rogatiue h fuerit i om̄s que
attoniter. qz tēp? pñpē laudabilē faciūt q̄s digne narraē sufficiat. hoc vnū pñūc sufficiat qz a pñapio vsqz ad finez
miseracōnū venit tāta rez. tēpest. ate sic laudabile se hūit vt n̄ sit inuent? q̄ eū in aliq̄ rephēdere potuiss̄. Neuera qd
possit fragil hō in illo causari quē dīna virt? cōtinue direxit et pterit. Sic ḡ rē laudamus eū si in
dño oya ei? maḡica gl̄ificemus. Tādē morte scā pōit? sepelit? Aq̄sgrami āno vite sue. 72. Eius legēdā sc̄ipit Emar dē.

Iste nichiforus
auar? fuit pluēs
qz leuit fuitqz ad
iperiū p grecos
Sblimatus h n̄ pfuit qz eius tēpe
imperium orientale qñ ad nil ē re-
dactū et romani ad karolū magnū se vnāiter stulerūt. Ogerus dux de
Panamarchia pñocps xpianissimus floruit. Sic tēpore karoli magni
xpianitati obtinuit fere omnes partes trāsmatinas a ihrlm vsqz
ad arbores solis do sibi ppicio et apertis et magnis mirabil exer-
citiū ofortate. Et in superiorū india ordinauit imperiū cui p̄feat 10
hānem filiū regis frisonū dcm̄ p̄steriohā p̄pter deuotā et scāz vitā
quā duxit. Et sbieat ei. 12. baroēs cōgūōnis suz q̄ alia dñia arā
qzqz tenebant vt sic ibidē xpiana religio permaneret. A quis gra-
ni instituitur peregrinatio septēnalis solennissima p̄pter reliquias
p̄ciosas quas karolus ibi appōtauit.
Amelius comes Auerneñsis gener karoli martie
Amicus et berican? martires ocās sūt in Capania. p̄chaleōis
Aarō rex p̄sarū misit karolo corp? sci āpani et spati et caput sci
Anno mundi. 5993.

Nichiforus
a. 9.

Iste michael vie c hatic?
amabil oibo et vnūsfos sane
doctrie adūfates mirebaē ex
tūguē ac oñes q̄s leserat a
uariaia nichifori solatus ē iplos di-
tando.

Micha-
el an. 2.

Karolus
magnus
p. leuis
a. 12.

Trāslatio imperij scā
ē per sc̄m Leonē papaz
tertū de grecas ad frā-
cos cū vnāimi cōfēsu
romanorū iustis et necārns caus post lōgā
paciāz ecē dei q̄ diu grecorū em̄d acōez expe-
ctauit. h qz nis d̄fēcit a p̄noz pietate di-
missi sunt.
Gerhard? dux bauaie i p̄ndia ogress? mānifacē.
Wlward? monach? iussu karoli collegit oēs legen-
das et act? scōrū de toto orbe in vnū volumē p̄the-
ronimū bedā et floz. Et oī die p̄arebāt vltra. 300
festa. et iō institutū ē vt dicat. Et aliorū pluriōrū rē
Paul? dyacon? iussu karoli collegit lōes quilibet
festiuitati aueniētes ex opūmis dictis scōrū p̄m-
Dignū rubeū dñice crucis et m̄lre haste apparuit
Sequitur strages xpianorum.
Quellinus rex vngaroz alios p̄ncipes Auerroz
se et p̄iam suaz karolo dedit et baptisatus est.
6003.

Pape
Leo. 3?
2 feb. ā.
20. men.
5. die. 16
Romanus

Anno chasti. 799. 802.

Spinea corona dñi floruit in
manu karoli et trāsfertur de
Constantinopoli pacifi? . Et
in trāslacōe reliquiarū mox
tu? est resuscitatus Aq̄sgrami
Corpus sancti
Bartholomei
transfertur be-
nentum de Li-
pertaria.
Iste Leo fuit vie valde sanctus totus mitis et scientia plenus Cū
in die sancti marci letanias cū clero perageret a quibus dā perue-
fis capitur. linguaqz priuatus et oculis effossis in carcēē mittit.
Sed pius dñs seruum suum nō dereliquit. quimmo per omnia eū
sanauit membra ipsa plene restituendo Deinde ad karolū pere-
xit in frānciam singula narrans que sibi illata essent a quo etiam honōificē susceptus fuit. Et statim rex auz eo romā
reueritū et vltionē de inimicis eius fecit dyademaqz iperij ab eo suscepit romāno adclamātibz karolo augusto a do
coronato vita a victoria de celo sumimistretur. Tandē post laudabilē vitaz idem pontifex sepelit? apud sc̄m petrum

*Spinea corona floruit
in manu Karoly*

Cometa apparuit valde singularis et terribilis. Unde imperator Artomitus cum Egmarco p[ro]ph[eta] contulit dices q[uo]d mutacionem regni morte[m]q[ue] principis p[re]st[er]e d[ic]eret. Rex p[ro]ph[eta] noluit eum sciscitari. sed verbu[m] p[ro]ph[eta] allegans ait. Nisi signis celi nolite timere etc. At imperator deuotus. Non aliud inquit timere demus nisi illu[m] qui nostri et huius creator est syderis. sed eius clementia[m] laudare tenemur qui nostra[m] mercedem cum peccatores sum[us] talibus admonere digna[m] iudicij.

Imp[er]ator

Quia ergo talia portenta cum apparerent omnes conuerterunt omnes p[ro] posse ad meliora festinare demus ut in illo d[omi]nante sequi valeamus. Et pie credidit q[uo]d hac humilitate d[omi]n[u]m placauit. q[uo]d non super eu[m] tunc plaga puenit s[ed] super ytaliam inuisu[m] Saraceno[rum].

Lotharius
us. j. an.
15. filius

Iste Lotharius mortuo patre iperiu[m] sumpsit. h[ab]uitq[ue] duos fr[atr]es. s[icilicet] Rodowicu[m] et Karolu[m] quos nitentat[ur] excludere ab hereditate paterna. Sed illi contra eum hoc bellu[m] mouerunt in quo ter ab utraq[ue] p[ar]te ceciderunt q[uo]d simile no[n] est factum in gente illa et Lotharius fugit.

Rodowici post monachus

Annona de celo pluit in ualcomia frumento similis habens tamen grana breuiora.

Tempestas maxima outur in Gallia et terre motus et multe uille et domus celesti igne cremantur. homines et iumenta ictu fulminu[m] examinantur. et cum gradine lapides immensi ponderis cadunt et fragmen glauci descendit. c[irca] latitudo .6. pedu[m]. longitudo .16. pedu[m]. altitudo duoru[m] fuit et pestilentia magna sequitur.

Dyonisij sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinu[m]. quos Michael imperator misit Rodowico et .19. egroti sanati sunt.

Puella quedam .12. annoru[m] post sacra[m] communionem sex mensibus in pane aqua et ieiunauit. Deinde per trienniu[m] omnino abstinuit ab omni cibo et potu.

Plaga horribilis super roma[m] et super totam ytaliam facta est. Na[m] quida[m] p[ro]ph[eta] fidi xp[ist]iani miserunt cla[m] ad Soldanu[m] Saraceno[rum] ut ato ueniret. Et roma[m] capit et eccl[esi]a[m] ap[osto]licam stabulu[m] equo[rum] efficitur. Sed Rodowicus cum Gallis et Longobardis totam illa[m] infinita[m] multitudinem fugauit non sine multa sanguinis effusione christianorum. Et Sicilia et Apulia etia[m] hoc tempore Saraceni vastarunt et Tuscia in solitudinem redacta est. Gloria laus et honor tibi sit rex x[rist]e etc. componitur a quoda[m] episcopo captiuo in festo palmaru[m]. p[ro]pter q[uo]d ab imperatore dimissus fuit et restitutus.

Saraceni de affrica ueniens iterum roma[m] inuadunt et ecclesias ap[osto]lica[m] dehonesta[n]t spoliates undiq[ue] etc. Medu[n]tes aut[em] cum spolijs sumerfi sunt in mari.

Duodecim duces tolymonu[m] sunt baptisati p[ro] curacione Rodowici fratris Lotharij.

Hadulphus episcopus Bituntinis clarer sanctitate.

Quodam episcopo captiuo in festo palmaru[m] p[ro]pter q[uo]d ab imperatore dimissus fuit et restitutus.

Anno mundi .6033.

693.

Roanus
Valentij
die .20.

Roanus
Gregori
us .2. an .12.

Pape

Roanus
Sergius
2. an .3. me .2.

Anno Chalt .832.

832.

Iste Gregorius mortuo Palatino q[ui] breuiter post electione[m] e medio sublatus fuit. eligitur et multa bona fecit. viditq[ue] tristia tempora p[ro]pter varias plagas grassantes in populo. Hic multo[rum] factoru[m] corpora leuas de terra honorifice reposuit in altaria. Cuius petiende Rodowicus et Guido Marchio longobardie Saracenos de ytaliam fugarunt. Mortu[m] tandem post innumerabilia bona opera eode[m] tempore quo et imperator. sepultus apud sanctu[m] petru[m].

Iste Sergius vocabatur antea os pora et quia nomen erat inhonestum et tante dignitati inconueniens. ideo mutato nomine Sergius vocari legit. Et ab isto in antea omnes p[ro]p[ri]u[m] nomen mutauerunt. Sed hoc quibusdam non placet sed dicunt q[uo]d hoc faciunt exemplo x[rist]i qui ap[osto]lis nomina imposuit etc. Similiter et de patriarchis. Et hec videtur melior ratio huius variationis.

Festiuitas omnium sanctoru[m] est translata ad kl. nouemb[ri]s per Gregoriu[m] quartu[m]. et Galli et Germani inceperunt etiam ipsam celebrare hoc tempore. Et habetur sermo Rabani de eode[m] satis pulch[er].

Gallia pene tota vastata a Normannis et Frisonibus et alijs circa crematis ciuitatibus etc. Hic iteru[m] nota mutabilitate[m] temporu[m]. q[uo]d per longa tempora Galli triumphatores in orbe fuerunt. h[ic] p[ro]sternuntur nec unq[ui]am postea ad pristina[m] redeunt p[re]te[m] et

gloria[m] Dominabant in ytaliam in Germania in Hispania in Saxonia imo ultra mare etc.

* Quidam autem magnates eos opposuerunt regna diuidendo. nec valuerunt resistere aduersarijs suis. propter hanc ruinam militum. et ideo vndiq; fines eorum inuasit hostes. Sic qui vult nimium sit minimum. Qui huicq; alios defendunt iam seipsum defendere nequeunt. Quid faciat humil' herba deserti. si stare non valet alta cedrus libani? Omnia fac cum consilio. alioquin penitentibus post sed tarde. Hic est grade exemplum. Tandem Lotharius renuncians seculo: monachus effectus est. In cuius obitu fuit magna certatio inter angelos et demones. sed orationibus monachis demones fugati sunt.

Leodina ciuitas iussu Leonis edificata ad defensionem ecclesie sancti petri prope Romam.

Beata Helena impatrix transferta a roma in francia. Octaue assumptionis beate Marie instituitur a Leone. Sanctus Hermes transfertur in Galliam. Fames magna in Germania fuit. ita ut pater filium deuorare vellet.

Iste Iodowicus filius Lotharii fuit a Bergeo papa in regem coronatus et ad tempus cum patre regnavit. Et post solus. annis. 21. Hic huius filius nomine Karolum quem dyabolus inuasit. et vexauit coram patre. quod contra eum conspirationem tractauerat. Eius tempore multa mirabilia contigerunt.

Almundus rex Anglie vir sanctus a Danis martirizatus est et Angliam deuastauit.

Magmiradus heremita martirizatur. Maguntia circa hunc tempus in magna afflictione fuit per triennium.

Cyrillus vir sanctus pene omnium scilicet doctorum et apostolorum corpus sancti Clementis pape reperit in Cusona. mari exiccato. et romam traiecit et in sua ecclesia recondit.

Demons publice apparuit et domos invadebat et sacerdotes lapidauit. quod aquam benedictam aspergebant et homines fugiunt.

Johannes anglicus natione Maguntinus circa hunc tempus dixit fuisse et erat femina habitu vestita virili. sic in divina scriptura profecerat. ut par ei non inueniret: in papam eligit. sed post impregnata cum publice in processione pgeret: peperit et moritur. Et huius videtur fuisse papa. quod nomen sanctitatis sine re habuit usque huc. Et sicut alij a deo plagatus fuit. nec ponitur in cathologo pontificum.

Colonie horribilis tempestas oritur et fulmine ecclesiam sancti petri scidit et tres interfecit homines et sexsemitiuos reliquit. habuit formam draconis.

6052.	Romanus quartus.	6062.	Romanus.	Romanus.
L eo scus an. 8. me. 3. die. 6.		B enedictus 3. an. 2. men. 6.		N icolaus 1. an. 9. men. 2. diebus. 20.

Iste Leo vir sanctus fuit in quo et serpentina prudentia et colubina simplicitas habitauerunt. In monasterio educatus. primo in scientia et facta conuersatione tanquam verus monachus profecit. Hic factus papa statim recuperare studuit ecclesias quas Saraceni paulo ante destruxerant collectas deus qui beatum petrum. Et deus cuius dextera beatum petrum fecit contra Saracenos. fuit enim scripturarum feruentissimus predicator et perscrutator. omnibus et vigilis iugiter incensus. Sepelitur tandem post sanctam mortem in ecclesia sancti petri. cuius festum. 17. kalendas Augusti agitur.

Iste Benedictus nomine et re ab omnibus beatissimus est dictus. Hic statuit ut clerici ordinate incederent et honeste.

Iste Nicolaus tante sanctitatis existit ut post magnum Gregorium papam vix nullus in sede romana apparuit illi comparandus. In eius ordinatione Iodowicus pater fuit. Tandem post multa bona: morte sanctissima positus. sepelitur in ecclesia sancti petri apostoli.

hic papa

Saguis p...
dubio: et lo...
oli egredi...
ut pene ter...
fit. Et sic ad...
gallios q...
percut. Et...
cito pemi...
ecclesia et...
Imperatore...
Bulgario...
fuit dicit q...
lo regno m...
autem ei? ap...
gno ipm or...
secerant e...
habitu or...
Mimen? exp...
atione inter...
staret Joh...
in scripturis...
gati Iodow...
nota q' sepi...
Anno mundi...
Papa...
Anno Chri...
Iste Adria...
Lotharii fra...
regem lotho...
reum. sed a...
ens ut exula...
set indigni...
omnes infra...
Et rex in va...
remissis pla...
Caritas refr...
omni statu...
dare. Jam en...
parte cessan...
vita. fena la...
seniores ppia...
qs appuentis

Quis pluit de celo i ytaliam tribus diebus: et locusta galliam devastat sic oli egiptu Et sequitur fames valida ut pene terra ps hoim ibi consumpta sit. Et sic addit dolorem super dolorem gallias quod bellis lacessit: iam fame esse pereunt. Et in saxonia villa quodam cum oibus periret absoletur in momento cum ecclesia et altari et domibus etc.

Iste karolus huius factum quod dicebat lodovicus et erat rex germanie quod bellum instituit contra ipsum. Hic karolus iuravit obire ante ingressum. Hic multa monasteria fundavit.

Calvus karolus 2 an. 7. me. 9

Iste karolus dicitur grossus siue iunior et galliam et germaniam pacifice possidet a iohanne papa imperatore coronatur. Tandem per gloriosam victoriam normanos ad fidem perduxit. quod iam fratres resistere ultra non valuerunt.

Et quatuor annis super fratres regnavit et factis in multis abijt

Karolus tertius annis 12.

Ungari gens iusta exit a scythia et a perennatis impulsam in panonia venit. ibique manens expellit icolas. carnes crudas comederunt et humanum sanguinem biberunt sic phalangi. In parte ea roma et alia loca ecclesie per longum tempus iusserunt sic olim gothi et sic continuat tribulacionem.

Imperatores.

Bulgarorum rex cum gente sua ad christi fidem convertit quod esse intermedium proficit ut dimisso regno monachum efficeretur. Filius autem eius apostatauit: quod resumpto regno ipsum cepit et oculum effossit ipsum in caecavit et alium substituit ac sacrum habitum omnibus pacatis resumpsit. Mimen rex britonum a sancto Malione interficitur dum franciam vastaret. Johannes scotus doctissimus in scripturis in franciam venit et rogatu lodovici imperatoris de grecis transtulit in latinum. Et post a discipulis confossus stiliis moritur. Et nota quod septem libri de ymagine translati sunt.

Synodus Constantinopoli celebratur que octava est in ordine grecorum et quinta constantinopolitana. Caput sancti Gregorii et brachium beati leonis ad zenonem; ecclesiam sunt translata per Johannem papam. Johannes dyaconus scripsit vitam beati Gregorii in quatuor libris et misit Johannem pape operi laudabile.

Flandria efficitur comitatus. Et Baldinus primus comes. Romania convertitur. 3. generacione. per Robertum nascit quod Apulia Calabria Sicilia adquisit. venetosque et alexium imperatorem grecorum superavit. Gallia autem fuit nimis vastata ante sedem rolloia quod germani videtes colomaz treueam etc. exustas: iuxerunt se fratres. et sic rollo dux normanorum baptisat accipiens gillam filiam regis in vxorem. et sic rollo dux normanorum baptisat accipiens gillam filiam regis in vxorem. et sic rollo dux normanorum baptisat accipiens gillam filiam regis in vxorem.

Anno mundi 6073.

6083.

6091.

Pape

Adrianus 2. an. 5.

Romanus

Johannes 10 die. 2.

Martinus 2. an. 7. men. 5.

Adrianus 3. an. 7. me. 3.

Stephanus 6. die. 9.

Anno Christi 879.

889.

899.

Iste Adrianus excommunicavit Lotharium fratrem imperatoris regem lorchomgie propter adulterium. sed cum ille romam veniens ut excusaret se et communicasset indignus cum optimatibus suis. omnes infra annum mortui sunt. Et rex in via defunctus est cum remisisset Placentiam.

Iste Johannes vixit Karolum imperatorem. Et iniuriam passus fuit a romanis quod dicto imperatori non fauebat. Et in custodia positus fuit. Ipse formosus doctus episcopus creatus et degradatus quod fuit occasio mali.

Iste Martinus parum presuit Summo liter et adrianus. Et iste adrianus statuit ut imperator nullo modo se intromittat de summi pontificis electione. Sed apparuit quod hec constitutio parum obtinuit imo leo. 8. die recte contrarium statuit postea forte per varietate temporum sic oportuit statuta huiusmodi variari. Extra de spon. Non debet.

Iste Stephanus tunc cor pater sancti martini translatus fuit propter timorem. Notum mannosum. Et nota quod libri satis discordant de tempore horum pontificum cum li nea imperatorum. sed non est vis. Sufficit enim nobis de bibe tunc distingui et quod

Caritas refugit valde circa ista tempora in omni statu. et iniquitas plus solito cepit abundare. Jam enim gladius et hereses ex magna parte cessarunt. sed ambitio et auaricia et cetera vitia. ferua laxantes amplius quam ille heresum persecutores christianam fidem persequerantur.

Deu heu heu domine deus quomodo obscuratum est aurum mutatus est color optimus. qualia stigitur circa hec tempora etiam in sancta sede apostolica quam usque huc tanto zelo custodisti legimus. Scadala. Quales conditiones sed emulaciones. secte. inuidie. ambiciones. intrusiones. persecuciones. tempus pessimum: in quo defecit factus et diminute sunt veritates a filiis hominum. Veritamen post hec tempora fuerunt multi facti pape. sed non sic continue et in tanto numero sicut in precedensibus. Eya

quod conventus: que congregatio: quis homo iam securus erit: si sic defecit sanctitas primitiva.

Handwritten marginal note in the top left corner.

¶ **I**ste Arnolphus plene compescuit normannos qui iam ultra quadraginta annos Galliam vastarunt. Tandem a medijs desperatus mirabili infirmitate. ita ut a pediculis consumeretur: defecit et mortuus est.

¶ **R**eformatio prima ordinis sancti Benedicti qui iam in plerisque locis ceciderat. facta est circa hęc tempora per Cluniacenses. Diuitie fuerunt sepius causa casus huius ordinis facti et paupertas reformationis.

¶ **I**mpatores.

Arnolphus annis. 12.

¶ **E**lphredus rex Anglie vir totus virtuosus octo horis in orando legendo et scribendo expendit. octo in negocijs regni. octo in cura corporis. Redditus etiam optime dispensavit. Corpus sancti Calixti transfertur in Franciam.

¶ **S**underoldus eps Maguntie a normannis martirizatus est. Sanctus Martinus translatus fuit de Turone Aunsiodorum et curavit leprosum. deinde reportatus curavit paraliticum et cecum contra voluntatem eorum et fructuosa regni vestita sunt solis supernaturaliter.

¶ **B**eruo abbas oriundus ex Burgundia de stirpe comitum construxit primo Cluniacense cenobium. deinde Cluniacum.

¶ **C**luniacum monasterium famosum et sanctissimum dono Aue comitisse. etiam a willhelmo principis Burgundie.

¶ **S**anctus Odo monachus Cluniacensis feruorem in monasterijs resuscitavit et plura scripsit Dialogum Gregorij ipso annuente coartavit sub vno volumine.

¶ **C**omitatus Blesensis oritur ex nobili stirpe normannorum.

¶ **G**ello primus.

¶ **S**asina nonum ecclesie et scandalosissimum fuit scdm quosdam inter Formosum et Pergium. nam Sergius a Formoso reprobatus a papatu. fugit in Franciam et tandem papa sanctus romae reuertitur secreta et Ppofennum cepit et Formosi corpus effossus delonestavit fuit etiam in scismate isto aliud minus et brevis unum inter Leonem et Ppofennum predictum. nam Ppofenus per vim rapuit papatum Leone in carcerato. sed statim etiam ipse per Pergium captus est tanquam inuasor. Quidam dicunt quod monachus effatus sit. Et multiplicata sunt mala super eum et ecclesiam totam.

	6102	sextus	primus	secundus	tercius	quartus	quintus	primus
Formosus an. 5. men. 6.	Die 15.	Bonifatius	Stephanus	Thodorus	Johannes	Hadrianus	Leo	Ppofenus
		a. j. me. 3.	die. 12.	die. 20.	2. die. 15.	3. me. 2.	50.	me. 7.
		902.						

¶ **I**ste Formosus fuit primo episcopus Portuensis et a Johanne propter inobedientiam priuatus erat et degradatus usque ad laycale statum. Sed per Martinum restitutus est et contra iuramentum non solum romam venit sed etiam papatum suscepit propter quod facta est altercatio magna.

¶ **I**sti octo pontifices breui tempore sederunt nescio aliquid notabile de hijs dicere. quia non nisi scandalosa de hijs reperi propter inauditam in sancta sede apostolica attentionem. vnus contra alium et simul contra se mutuo. nam Stephanus confirmans facta Johannis octavi. Formosum damnauit et eius facta irrita decreuit. et corpus eius mortuum delonestavit. digitis duobus abscisis. manum in Tyberim proijci mandauit. omnino ingratus. contumeliam pro gratia reddens. quia Formosus ipsum antea episcopum Anagnine fecit. huius breui tempus finem imposuit negotio. Rursus theodorus post hęc omnes actus stephani reprobans facta Formosi approbavit. Similiter et Johannes nonus sequens in concilio Hauenne coram 79. episcopis damnauit facta stephani et Formosum confirmavit. Sergius autem directe contrarium sensit et Formosum damnauit.

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off.